

خاطره نگاری و روایت نویسی از روزهای جنگ رمضان

14.4-14.5

مقدمه

در روزهایی که کشور عزیزمان ایران، بار دیگر آماج تجاوز ناجوانمردانه دشمن آمریکایی-صهیونیستی قرار گرفته و زنان، مردان و کودکان بی گناه در حملات موشکی و پهپادی به شهادت می‌رسند، در کنار میدان جنگ سخت، میدان دیگری نیز برپاست؛ میدانی که رهبر شهید عظیم‌الشان انقلاب اسلامی (قدس سره) سال‌هاست آن را «جنگ روایت‌ها»، «جنگ شناختی» و «جنگ رسانه‌ای» می‌نامند. دشمن می‌کوشد با تحریف حقیقت، جابه‌جایی جای جلاد و شهید، و پنهان کردن جنایات خود، چهره‌ای وارونه از واقعیت بسازد و افکار عمومی، به‌ویژه نسل جوان را دچار تردید، بی‌تفاوتی یا خودکم‌بینی ملی کند. در برابر این هجمه، ایشان، «جهاد تبیین» را یک تکلیف عمومی دانسته‌اند؛ جهادی که محور آن روشنگری، روایت صادقانه وقایع، جلوگیری از تحریف و تقویت روحیه امید و مقاومت است. در اسناد بالادستی نظام تعلیم و تربیت به‌ویژه «سند تحول بنیادین آموزش و پرورش» نیز بر تربیت انسان مؤمن، مقاوم، عدالت‌خواه، امیدوار و دارای هویت دینی و ملی تأکید شده است. یکی از راه‌های مهم تحقق این اهداف، ثبت و انتقال تجربه‌های تاریخی و اجتماعی ملت ایران، به‌خصوص در روزهای تهدید، تجاوز و دفاع است. در این میان، مدارس استثنایی و جامعه فرهیخته معلمان، خانواده‌ها و دانش‌آموزان دارای نیازهای ویژه، جایگاه ویژه‌ای در منظومه فکری رهبر شهید عظیم‌الشان انقلاب اسلامی (قدس سره) داشته است؛ ایشان بر کرامت، توانمندی و نقش فعال افراد دارای معلولیت و نیازهای ویژه در جامعه اسلامی تأکید کرده‌اند. تجربه‌های این عزیزان در روزهای جنگ تحمیلی جاری، بخشی از حقیقت مقاومت ملت ایران است. بر همین اساس، پویش ملی «روایت روشن» با الهام از بیانات مقام معظم رهبری (قدس سره)، درباره جهاد تبیین، تکریم شهدا و جانبازان، حفظ حافظه تاریخی ملت، و ضرورت روایت درست از حقایق جنگ و مقاومت طراحی شده است؛ تا حقیقت این روزها از زبان شاهدان صادق، به‌ویژه معلمان مدارس استثنایی، ثبت و منتقل شود؛ ابعاد مختلف مقاومت، از صبر خانواده‌ها و ایثار معلمان تا همدلی و پشتیبانی مردمی در قالب خاطره، روایت مکتوب و صوتی، عکس و پوستر به تصویر کشیده شود و بدین وسیله، جنگ روایت‌ها به سود جبهه حق و حقیقت رقم بخورد و سرمایه‌ای ماندگار برای نسل‌های آینده فراهم آید.

۱. ضرورت اجرای پویش

۱-۱. ضرورت در افق «جهاد تبیین» و جنگ روایت‌ها

۱. پاسخ به مطالبه قائد شهید و حکیم(قدس سره) در زمینه جهاد تبیین

رهبر معظم انقلاب، جهاد تبیین را «فرضه‌ای قطعی و فوری» و «وظیفه‌ای همگانی» معرفی کرده‌اند. ثبت و انتشار خاطرات و روایت‌های اصیل از روزهای جنگ جاری، یکی از مصادیق روشن این جهاد است؛ زیرا: حقیقت میدان را از زبان شاهدان مستقیم بیان می‌کند؛ اجازه نمی‌دهد دشمن با روایت‌های جهت‌دار و دروغین، حافظه تاریخی ملت را مصادره کند و به فرموده ایشان، مانع فراموش شدن راه و یاد شهدا و مجاهدان می‌شود.

۲. حضور در میدان جنگ رسانه‌ای و شناختی

با همزمانی جنگ سخت و جنگ شناختی، اگر ما روایت نکنیم، دیگران به جای ما روایت خواهند کرد. بی‌عملی در این عرصه، به معنای واگذاری میدان به جریان تحریف است. پویش «روایت روشن» تلاش می‌کند: روایت‌های واقعی را در برابر روایت‌های تحریف شده قرار دهد و به تعبیر رهبر شهید انقلاب، «جهاد کبیر» ترک تبعیت از نقشه رسانه‌ای دشمن را در عمل محقق سازد.

۳. جلوگیری از تحریف دفاع و مقاومت ملت ایران

رهبر شهید انقلاب بارها نسبت به «تحریف دفاع مقدس» هشدار داده‌اند. جنگ تحمیلی جاری نیز در معرض همین خطر است. ثبت این تجربه‌ها سپری در برابر تحریف و فراموشی است و سبب می‌شود روایت مقاومت ملت ایران، روایت ناقص و تک‌بعدی نباشد، بلکه ابعاد انسانی، عاطفی، تربیتی و ایمانی آن دیده شود.

۱-۲. ضرورت‌های تربیتی، هویتی و تمدنی

۱. پاسخ به پرسش نسل‌های آینده

به تعبیر رهبر شهید انقلاب، نسل‌های بعدی باید بدانند در این سال‌ها چه بر سر ملت آمد و این ملت چگونه ایستاد. فردا فرزندان ما خواهند پرسید: در آن روزها چه گذشت؟ معلمان و خانواده‌ها چه کردند؟ مدارس چه نقشی داشتند؟ روایت‌های امروز، منبع اصلی شکل‌گیری هویت دینی، ملی و انقلابی نسل‌های آینده خواهد بود.

۲. تقویت هویت و خودباوری ملی در فرهنگیان خانواده دانش آموزان

بیانات رهبر شهید انقلاب بر خودباوری، اعتماد به نفس ملی، ایستادگی و امید استوار است. شنیدن و گفتن خاطرات واقعی:

نشان می‌دهد که در دل تهدید، فرصت رشد، رشد ایمان و رشد همدلی نیز شکل گرفته است؛ و کمک می‌کند معلمان و خانواده‌ها، نقش خود را به عنوان سربازان جبهه فرهنگ و تربیت درک کنند.

۱-۳. ضرورت مستندسازی برای امروز و آینده

۱. حفظ حافظه تاریخی ملت

اگر تجربه‌های امروز ثبت نشود، در گذر زمان دچار فراموشی، تحریف یا تقلیل سطحی می‌شود. تشکیل بانک خاطرات جنگ تحمیلی جاری در مدارس استثنایی، سرمایه‌ای برای پژوهش‌های علمی، مطالعات روان‌شناختی و تربیتی است؛ و می‌تواند مبنای تولید آثار هنری، رسانه‌ای و آموزشی در تراز بیانیه گام دوم انقلاب قرار گیرد.

۲. اهداف پوشش

۱-۲. هدف کلان

ایجاد یک حرکت سازمان‌یافته در مدارس استثنایی کشور برای جمع‌آوری، ثبت، ترویج و مستندسازی خاطرات و روایت‌های مرتبط با جنگ تحمیلی جاری، در چارچوب جهاد تبیین و بر اساس رهنمودهای رهبر شهید انقلاب اسلامی؛ به منظور شکل‌گیری «بانک محتوای تبیینی ایثار، مقاومت و همدلی» و تقویت هویت دینی، ملی و انقلابی در مدارس استثنایی برای امروز و فردا.

۲-۲. اهداف اختصاصی

۱. جمع‌آوری روایت‌های اصیل از دل مقاومت امروز

- ✓ ثبت خاطرات و تجربه‌های واقعی معلمان، خانواده‌ها و کارکنان مدارس استثنایی، به‌ویژه کسانی که :
- ✓ تجربه مستقیم از حملات دشمن، تخلیه اضطراری مدارس، حضور در مناطق آسیب‌دیده و... دارند؛
- ✓ یا در امداد رسانی، پشتیبانی و فعالیت‌های فرهنگی-تربیتی در شرایط جنگ مشارکت کرده‌اند.

۲. اجرای عملی جهاد تبیین در مدرسه

- ✓ تبدیل توصیه‌های رهبر انقلاب درباره جهاد تبیین به برنامه‌ای عملی و عینی در مدارس استثنایی؛
- ✓ کمک به شکل‌گیری فرهنگ روایتگری صادقانه، مسئولانه و امیدآفرین در میان معلمان و خانواده‌ها.

✓ تقویت مهارت روایت‌نویسی و خاطره‌نگاری در تراز انقلاب اسلامی آشنایی معلمان با اصول ساده و کاربردی خاطره‌نویسی
جنگ و مقاومت

✓ انتخاب سوژه‌های معنادار و الهام‌بخش؛ توجه به جزئیات واقعی و پرهیز از اغراق و قهرمان‌سازی غیرواقعی؛

✓ حفظ کرامت اشخاص و رعایت حریم‌های اخلاقی؛ تأکید بر نور امید، توکل، وحدت و مقاومت در متن.

۳. ایجاد بانک محتوای تبیینی و رسانه‌ای در حوزه مدارس استثنایی

✓ تشکیل آرشیو مکتوب و دیجیتال (متن، صوت، تصویر، پوستر) از روایت‌های مقاومت در مدارس استثنایی؛

✓ فراهم آوردن مواد خام برای تولید محتواهای آموزشی و فوق‌برنامه؛ محصولات فرهنگی (کتاب، نماهنگ، مستند کوتاه، پوستر و...) .

۵. ارتقای تاب‌آوری، امید و همبستگی در جامعه مدرسه

✓ تبدیل تجربه‌های سخت و تلخ جنگ به سرمایه معنوی و تربیتی؛

✓ تقویت روحیه همدلی، مسئولیت‌پذیری و امید به آینده روشن در میان معلمان و خانواده‌ها، مطابق تأکید رهبر شهید انقلاب بر «امیدآفرینی»؛

✓ کمک به کاهش اضطراب‌ها و نگرانی‌ها از طریق گفت‌وگو، شنیدن و روایت کردن تجربه‌ها.

۳. مخاطبان پوش

معلمان و کارکنان آموزش و پرورش استثنایی سراسر کشور

به‌ویژه کسانی که :

✓ تجربه مستقیم از حملات دشمن (بمباران، تهدید، تخلیه اضطراری، حضور در مناطق آسیب‌دیده) دارند؛

✓ یا در پشتیبانی، امدادسانی و خدمات آموزشی - فرهنگی مشارکت داشته‌اند.

۴. فرایند اجرا

۱-۴. ابلاغ و تبیین پویش

- ✓ ابلاغ رسمی پویش «روایت روشن» به مدارس استثنایی استان‌ها؛
- ✓ برگزاری جلسه مجازی برای تبیین مبانی پویش در چارچوب جهاد تبیین؛ تأکیدات مقام معظم رهبری درباره جنگ روایت‌ها، امید و مقاومت؛ نقش معلم به عنوان «راوی امین حقیقت»

۲-۴. معرفی رابط جهاد تبیین در مدرسه

- ✓ تعیین یک «رابط پویش و جهاد تبیین» در هر مدرسه استثنایی؛
- ✓ تکمیل کاربرگ شماره ۱ و ارسال به دبیرخانه پویش استانی
- ✓ بارگذاری فایل کتاب «خاطره‌نویسی جنگ» و گزیده‌ای از بیانات رهبر انقلاب درباره مقاومت و جهاد تبیین در کانال‌های اطلاع‌رسانی؛

۳-۴. جمع‌آوری و ثبت آثار

- ✓ دریافت خاطرات مکتوب، روایت‌های صوتی، عکس‌ها و پوسترهای مرتبط با محورهای پویش؛
- ✓ استفاده از کاربرگ شماره ۲ (مشخصات آثار منتخب همکاران) و ارسال به دبیرخانه کشوری پویش؛
- ✓ دقت در اخذ رضایت آگاهانه برای روایت‌های صوتی و تصویری.

۴-۵. بررسی، انتخاب و ارسال آثار

- ✓ بررسی اولیه آثار در سطح مدرسه و استان بر اساس فرم‌های داوری مصوب؛
- ✓ انتخاب آثار برگزیده و ارسال به دبیرخانه کشوری پویش "روایت روشن" در اداره آموزش و پرورش استثنایی کرمان به آیدی

۵-۶. بازخورد، تجلیل و ترویج

- ✓ تقدیر از معلمان و مدیران فعال مدارس در عرصه جهاد تبیین و روایتگری؛
- ✓ انتشار گزیده‌ای از آثار برگزیده (با رعایت ملاحظات) در قالب: کتابچه الکترونیکی؛ سلسله کلیپ‌های صوتی/متنی کوتاه؛ نمایشگاه‌های مجازی.

۵. محورهای پویش

با استناد به بیانات رهبر شهید انقلاب اسلامی به عنوان پشوانه نظری در جهاد تبیین، جنگ شناختی و جنگ روایت‌ها

- ✓ **جنگ روایت‌ها؛** روایت حقیقت از زبان شاهدان، ثبت و بیان تجربه‌های واقعی و حضور در روزهای حمله دشمن به شهر یا منطقه، پناه گرفتن در پناهگاه، تخلیه مدرسه و... و در کنار آن، جلوه‌های ایمان، آرام‌سازی، دعا و توکل
- ✓ **جهاد تبیین در میدان مدرسه در شکل‌گیری روایت‌های درست، تقویت بصیرت و آگاهی** و نقش معلمان و کارکنان مدرسه در روشنگری، پاسخگویی به شبهات و بیان حقیقت حوادث برای دانش‌آموزان و خانواده‌ها و آرام‌سازی دانش‌آموزان و حفظ جریان یادگیری
- ✓ **روایتگری در برابر جنگ شناختی دشمن** و روایت صحنه‌های ایثار، همدلی و کمک‌رسانی (به همسایگان، معروضان، خانواده‌های بی‌پناه) و مواجهه با شایعات و اخلاص جعلی به عنوان مصداق عملی روحیه انقلابی و مقاومت و بیان داستان‌های کوچک اما پر معنا از انسانیت، گذشت، شجاعت و مسئولیت‌پذیری در اوج خطر
- ✓ **نقش معلم به عنوان افسران سپاه پیشرفت در جبهه تبیین و روشنگری؛** تجربه‌هایی از ایفای نقش معلم به عنوان راوی حقیقت، هدایتگر فکری، شکل‌دهی هویت، باورها، نگرش‌های نسل آینده و تقویت‌کننده بصیرت در میان دانش‌آموزان
- ✓ **روایت ایستادگی و مقاومت مردم،** تجربه خانواده‌های دانش‌آموزان استثنایی در صبر، ایستادگی، نگهداری، حمایت و ایجاد آرامش برای فرزندان دارای نیاز ویژه در شرایط خطر؛ احوال درونی معلمان در لحظات بحرانی: ترس و امید، توکل و تدبیر، خستگی و ادامه‌دادن راه؛ همبستگی مردم در برابر فشارها و تهدیدهای دشمن، سازمان‌دهی کمک‌های مردمی، فعالیت‌های جهادی و فرهنگی
- ✓ **امیدآفرینی؛ راهبرد اصلی در جهاد تبیین** و روایت نمونه‌هایی از امیدآفرینی و آرامش در میان تهدیدها و تزریق روحیه مقاومت به دانش‌آموزان و خانواده‌های آنها

۶. قالب آثار

خاطره مکتوب:

- ✓ حجم پیشنهادی: ۱ تا ۳ صفحه A4
- ✓ زبان ساده، بدون تکلف ادبی

روایت شفاهی:

- ✓ فایل صوتی ۵ تا ۱۵ دقیقه از گفت‌وگوی معلم و یا عضو خانواده (با رضایت آگاهانه)؛
- ✓ همراه یک خلاصه مکتوب ۱۵-۱۰ خطی

ترکیبی (تصویر + متن کوتاه) :

✓ یک نقاشی یا عکس قانونی/مجاز/هوستر + توضیح ۱۰-۲۰ خطی درباره آن

۷. زمان بندی اجرای پویش

از ۱۷ فرورین ماه لغایت ۱۷ اردیبهشت ۱۴۰۵

به کانال اعلام شده در پیام رسان شاد ارسال نمایید .

<https://shad.ir/kermanseo>

۸. شرایط و ضوابط شرکت در پویش

- ✓ هر همکار، می تواند حداکثر ۲ اثر ارائه نماید.
- ✓ شرکت در جشنواره بصورت انفرادی می باشد.
- ✓ آثار ارائه شده، در سال جاری تهیه شده باشد و در هیچ جشنواره یا مسابقه ای شرکت نکرده باشد.
- ✓ اصل نوآوری و خلاقیت در آثار، دارای امتیاز ویژه می باشد.
- ✓ آثار خارج از چارچوب اعلام شده و کپی برداری شده، از مرحله داوری حذف خواهند شد.
- ✓ اصول اخلاقی و شعائر اسلامی از جمله پوشش مناسب رعایت شود.
- ✓ دریافت آثار همه شرکت کنندگان فقط از طریق رابط اداره آموزش و پرورش استان ها به همراه ارسال فرم های مربوطه صورت می گیرد.
- ✓ آثار ارسالی به صورت انفرادی از سوی شرکت کنندگان، مورد پذیرش قرار نمی گیرد.
- ✓ به آثاری که بعد از مهلت مقرر ارسال شوند، ترتیب اثر داده نمی شود.

نمون برگ شماره ۱: مشخصات رابط پوش استانی معرفی شده به دبیرخانه کشوری

نمون برگ معرفی رابط استانی پوش					
نام و نام خانوادگی همکار	استان / شهرستان محل خدمت	کد پرسنلی	پست سازمانی	سابقه خدمت	شماره همراه در برنامه شاد

نمون برگ شماره ۲: مشخصات آثار منتخب همکاران ارسال شده به دبیرخانه کشوری

نمون برگ مشخصات آثار ارسالی همکاران			
نام و نام خانوادگی		مدرک تحصیلی	
سابقه خدمت		پست سازمانی	
مقطع تحصیلی		دوره تحصیلی	
نوع اثر		استان / شهرستان محل خدمت	

کار برگ داوری آثار خاطره نویسی

نام و نام خانوادگی شرکت کننده: کد پرسنلی: نام مدرسه: نام استان:

معیار ارزیابی	توضیح معیار	حداکثر امتیاز	امتیاز داور
اصالت و صداقت روایت	واقعی بودن تجربه و پرهیز از اغراق	۱۰	
قدرت روایتگری	توانایی انتقال احساس و درگیر کردن مخاطب	۱۰	
ارتباط با موضوع پوشش	ارتباط با جنگ، مقاومت و جهاد تبیین	۲۰	
خلاقیت در روایت	زاویه دید تازه و بیان متفاوت	۱۵	
ساختار و انسجام	آغاز، میانه و پایان مناسب	۱۵	
شیوایی و صحت نگارش	روائی متن و رعایت قواعد زبان	۱۰	
پیام امید و اثر تربیتی	القای امید و آینده روشن	۱۰	
اصالت و صداقت روایت	واقعی بودن تجربه و پرهیز از اغراق	۱۰	
نمره نهایی		۱۰۰	

نام و نام خانوادگی داور:

نظر داور:

کاربرگ داوری آثار عکس/نقاشی/پوستر

نام و نام خانوادگی شرکت کننده: کد پرسنلی: نام مدرسه: نام استان:

معیار ارزیابی	توضیح معیار	حداکثر امتیاز	امتیاز داور
ارتباط با موضوع	بازتاب موضوع در پویش	۲۰	
تاثیر گذاری بصری	قدرت انتقال احساس و پیام	۲۰	
خلاقیت و نگاه هنری	زاویه دید نو و خلاقانه	۱۵	
ترکیب بندی	چیدمان عناصر در تصویر	۱۵	
نور و رنگ	کیفیت نور و هماهنگی رنگ	۱۵	
کیفیت فنی عکس	وضوح و فوکوس مناسب	۱۰	
پیام امید و انسانی	انتقال حس امید و همدلی	۵	
نمره نهایی		۱۰۰	

نام و نام خانوادگی داور:

نظر داور:

کاربرگ داوری آثار صوتی

نام و نام خانوادگی شرکت کننده: کد پرسنلی: نام مدرسه: نام استان:

معیار ارزیابی	توضیح معیار	حداکثر امتیاز	امتیاز داور
اصالت و صداقت روایت	واقعی بودن و باورپذیری روایت	۲۰	
قدرت روایتگری	جذابیت در روایت	۲۰	
ارتباط با موضوع	پرداختن به موضوع روایت	۱۵	
لحن و بیان	وضوح صدا و تسلط به روایت	۱۵	
ساختار روایت	نظم و پیوستگی روایت	۱۰	
کیفیت ضبط صدا	وضوح و نبود نویز	۱۰	
پیام امید و اثر تربیتی	القای امید و روحیه مقاومت	۱۰	
نمره نهایی		۱۰۰	

نام و نام خانوادگی داور:

نظر داور: